

КРАСНОГРАДСЬКИЙ РАЙОН

ПРИРОДНІ ОСОБЛИВОСТІ РАЙОНУ

Розташований у південно-західній частині Харківської області. Площа — 985,1 км². Населення — 49,2 тис. осіб, у тому числі міське — 27,7 тис. осіб. Щільність населення — 50 осіб/км².

У геоморфологічному відношенні район розташований у межах Приорізьського плато, яке має загальний нахил на південний захід, до долини р. Оріль. Поверхня — пологохвиляста лесова рівнина, максимальні відмітки висот — у північній частині району — 170-182 м над рівнем моря. Територія району має добре розвинену яружно-балкову та річкову мережу, що робить рельєф хвилястим з частими вододілами та западинами. Північна частина району лежить у межах Лівобережно-Дніпровської лісостепової фізико-географічної провінції, південна частина відноситься до Лівобережно-Дніпровсько-Приазовської північно-степової фізико-географічної провінції.

Головна річка — Берестова (притока Орелі, басейн Дніпра) та її притоки — Берестовенька та Вошива. Збудовано 97 ставків загальною площею водного дзеркала 444 га.

Серед ґрунтів найпоширеніші чорноземи звичайні середньогумусні (в основному на вододільних плато та їхніх схилах), чорноземи лучні, лучно-болотні та болотні ґрунти (на знижених ділянках).

Район розташований у степовій зоні. Площа лісів і лісових насаджень 9,3 тис. га (в основному полезахисні та прияружні лісосмуги, насадження навколо водойм). Основна порода — сосна звичайна (45 % загальної площі лісів) та дуб звичайний (40 %). Ростуть також види тополі, верби, липа серцелиста, вільха клейка, береза поникла, біла акація звичайна тощо.

Відсоток природних та напівприродних територій становить 24,68.

В районі існують 4 заказники місцевого значення: 3 — ентомологічні та 1 — орнітологічний — на площі 170 га (0,17 % загальної площі району).

ПРИРОДНІ ПЕРЛИНИ

Орнітологічний заказник місцевого значення «Мартинівський»

В заплаві р. Берестова з низинними болотами, вільшняками, справжніми і заболоченими луками представлені гідрофільний, лучний та лісовий (заплавний) орнітокомплекси. Тут гніздяться рідкісні види птахів: деркач (Європейський Червоний список), журавель сирій (Червона книга України), бугай, бугайчик, чепура велика, чепура руда, лебідь-шипун, лунь лучний, сова болотяна, рибалочка (Червоні списки Харківщини). На заплавних озерах розташовані колонії чорного та білокрилого кричків. В міграційний період територія заказника є місцем відпочинку та годівлі птахів водно-болотного комплексу (гусей, качок, лебедів, мартинів, кричків, куликів, чапель тощо).

Існуючі території природно-заповідного фонду

Природні території

Ентомологічні заказники місцевого значення

Ленінський

Номер в загальному переліку та на карті	66
Площа, га	2,0
Місце розташування	Біля с. Ленінка
Коротка характеристика	На досить крутому схилі балки північної експозиції в угрупованнях різнотравно-ковилового степу зберігся фрагмент степового ентомокомплексу. В його складі рідкісні види комах: дибка степова, вусач земляний хрестоносець, сколія степова, мелітурга булавовуса, рофітоїдес сірий, джмелі: степовий, вірменський, глинистий, що занесені до Червоної книги України. Помітне місце посідають запилювачі люцерни (евцери, рофіти, номії, мелітта заяча, анд्रेци)
Відповідальний за охорону	СТОВ «Злагода»

Мокрянський

Номер в загальному переліку та на карті	74
Площа, га	3,0
Місце розташування	Біля с. Микола-Комишувата
Коротка характеристика	Створений для охорони диких бджолиних — запилювачів люцерни і конюшини — андрен, галіктів, евцер, мелітти заячої, мелітурги булавовусої, рофітоїдеса сірого, джмелів: мохового, земляного, глинистого
Відповідальний за охорону	ФАОП «Зоря»

Гірчаківський

Номер в загальному переліку та на карті	141
Площа, га	5,0
Місце розташування	Біля с. Миколо-Комишувата
Коротка характеристика	Зберігається фрагмент степового ентомокомплексу трофічно і топічно пов'язаного з цілиними рослинними асоціаціями, в тому числі такі рідкісні види комах, як богомол звичайний, сколія степова, вусач земляний хрестоносець, махаон, каптурниця срібляста, більшість із них занесені до Червоної книги України
Відповідальний за охорону	ФАОП «Зоря»

Орнітологічний заказник місцевого значення*Мартинівський*

Номер в загальному переліку та на карті	148
Площа, га	160
Місце розташування	Біля с. Мартинівка
Коротка характеристика	Ділянка заплави р. Берестова. Орнітокомплекс заплавної лісу, водно-болотний та лучний комплекс з низкою рідкісних видів, занесених до Європейського Червоного списку (деркач), Червоної книги України (журавель сірий), Червоного списку Харківської області (бугай, бугайчик, чепура велика, ч. руда, лебідь-шипун, лунь лучний, сова болотяна, рибалочка). Колоніальні поселення крячків (к. чорний, к. білокрилий)

ТЕРИТОРІЇ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧЕНО ЗАПОВІДАТИ В СКЛАДІ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ

№ з/п	Назва, категорія та тип території	Орієнтовна площа, га	Розташування	Характеристика
24	Ботанічний заказник місцевого значення «Петрівський»	500,0	с. Петрівка	Водно-болотне угіддя та луки в долині р. Берестова

